

1 וכן הוא בענין הגלות, שנראה בחיצוניות כמו שכחה ח"ו, "ותאמר ציון עזבני ה' וה' שכחני"¹⁰, הרי
 2 כיון שבני ישראל הם דבר חשוב, ש"הקב"ה קרא שמות לכולם", אין בני ישראל יכולים ליבטל או להיות
 3 הפקר ח"ו, כיון שהקב"ה אינו שוכח אותם לעולם.
 4 ולכן – אף שבתחלה משה המדרש את בני ישראל לצבא השמים סתם, שבזה נכללים גם השמש
 5 והירח – מסיים המדרש שבני ישראל "משולים לכוכבים", כי בצבא השמים גופא יש לכוכבים מעלה
 6 לגבי שמש וירח, כי בשמש וירח כתיב¹¹: "וחפרה הלבנה ובושה החמה", ואילו הכוכבים קיימים לעד,
 7 וכמו"כ בני ישראל¹².
 8 וע"פ המדובר כמ"פ¹³ שפירושים שונים על פסוק אחד יש שייכות ביניהם – כן הוא גם בנוגע לשני
 9 מדרשים הנ"ל: עי"ז שהקב"ה קרא את בני ישראל בשמות, נעשו דבר חשוב שאינו בטל; וזה גופא נתן
 10 להם את הכח (כמ"ש במדרש הב') "שלא שינו את שמם", היינו, שגלות מצרים לא פעלה עליהם, ויצאו
 11 משם באותם שמות שבאו לשם.
 12 ג. עוד דיוק ישנו¹⁴ בפסוק "ואלה שמות וגו'", שבו מרומז שצדיקים "דומים לבוראם". איתא
 13 במדרש¹⁵: "הרשעים הן קודם לשמן – גלית שמו, נבל שמו וכו', אבל הצדיקים שמן קודמין – ושמו
 14 קיש, ושמו שאול, ושמו ישי וכו', דומין לבוראם, שנאמר¹⁶ ושמי הוי' לא נודעתי להם", וענין זה מרומז
 15 גם בפסוק זה: תחילה נאמר "ואלה שמות וגו'", ואח"כ – השבטים עצמם, "ראובן שמעון וגו'".
 16 וגם רמז זה שייך לשני הפירושים הנ"ל במדרש – שזה שבני ישראל "משולים לכוכבים", ו"לא שינו
 17 את שמם", בא מזה שבני ישראל, צדיקים, "דומים לבוראם".
 18 ד. מבואר בחסידות בריבוי מקומות¹⁷, שהאור האלקי שנמשך להחיות ולהוות את העולם, הוא רק
 19 בחינת "שם" של הקב"ה, שהוא הארה בלבד¹⁸. וכמאמר "מלך שמו נקרא עליהם", שרק שמו של המלך
 20 נקרא על מדינתו, והרי השם אינו נוגע להעצם של הנקרא בו, אלא הוא רק כדי שהזולת יוכל להתקשר
 21 עמו. אבל הקב"ה עצמו הוא קדוש ומובדל, ואין להנבארים שום ערך אליו.
 22 ומצד ההתקשרות של נש"י עם עצמותו ית', להיותם "חלק אלקה ממעל ממש"¹⁹, הרי כל העולמות אין
 23 להם ערך, וכל הנבארים אין להם תפיסא ומושג בנש"י. ומה שנמשך מהנשמה בגוף, הרי זה רק הארה
 24 מהנשמה, כי כאמור, צדיקים – שהכוונה בזה לכל בני ישראל, כמ"ש²⁰ "ועמך כולם צדיקים" – "דומים
 25 לבוראם", וכשם שרק הארה מהבורא נמשכת בעולם, כך נמשך בהגוף רק הארה מהנשמה²¹, כיון שהגוף
 26 אינו כלי להכיל את עצם הנשמה²².
 27 וזהו הרמז בפסוק "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה" – רק ה"שמות", הארה של נש"י, באו
 28 למצרים, בהגבלות של עוה"ז בכלל ושל הגלות בפרט (מצרים מלשון מיצר וגבול), אבל עצם הנשמה
 29 אינה יכולה לבוא בגלות.
 30 וכיון שעל הנשמה עצמה לא שייך גלות, הרי זה נותן כח בהארת הנשמה שיהי' בה התוקף שלא
 31 להתפעל מההעלמות וההסתרים, ולהשאר בשלימות גם בידידתה למטה ובגלות.

המשכה (ראה תו"א ויחי מז, ב. ובכ"מ), היינו, שההמשכה
 "לעולם ועד" היא רק מבחינת שם כבוד מלכותו (מהנחה בלתי
 מוגה).

(19) תניא רפ"ב.

(20) ישע"י ס, כא. וראה סנהדרין ר"פ חלק.

(21) ראה ברכות (י"ד, א): מה הקב"ה כו' אף נשמה כו'.

(22) וכידוע הראי' לזה (ראה תו"מ ח"א ריש ע' 57. וש"נ)
 מהא ד"מלאך בשליש עולם עומד" (ראה ב"ר פס"ח, יב), ומכ"ש
 שנשמה שהיא למעלה ממלאך, אין העולם – ועאכו"כ הגוף –
 יכול להכילה (מהנחה בלתי מוגה).

(10) ישע"י מט, יד.

(11) שם כד, כג.

(12) דב"ר פ"א, יד.

(13) ראה לקו"ש ח"ג ע' 782.

(14) ראה אוה"ת ריש פרשתנו.

(15) רות רבה פ"ד, ג. וראה ב"ר פס"ז, ח. במדב"ר פ"י, ה.

אסת"ר פ"ו, ב.

(16) וארא ג, ו.

(17) ראה תו"א משפטים עו, ד. ובכ"מ.

(18) כמ"ש (תהלים קמח, יג) "הודו על ארץ ושמים", וכמ"ש

(פסחים נו, א) "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", ברוך מלשון